

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X IR Y SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĮ TURIZMO DEPARTAMENTĄ PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJOS

2019-04-25 Nr. 4D-2019/1-190
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2019-02-11 gavo X ir Y (toliau vadinama – Pareiškėjai) skundą dėl Valstybinio turizmo departamento prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau vadinama ir – Departamentas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjams sprendimo (neinformavus apie jį), kuriuo Pareiškėjams buvo sustabdyta teisė verstis kelionių organizavimo veikla, bei dėl su tuo susijusios informacijos pavišinio Departamento interneto tinklalapyje.

2. Pareiškėjai skunde, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. Y yra UAB „A“ 100 % akcininkas. UAB „A“ turi 100% UAB „B“ akcijų [...]. X (ankstesnė pavardė X) 2017-12-18 - 2018-03-06 laikotarpiu buvo BUAB „B“ direktorė [...]“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[...] [Departamentas] 2018-01-29 savo internetinėje svetainėje paskelbė pranešimą apie BUAB „B“ licencijos panaikinimą ir apie Vilniaus apygardos prokuratūroje pradėtą ikiteisminį tyrimą UAB „B“ atžvilgiu [...] (toliau - Pranešimas).“

2.3. „[...] 2018-01-24 pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. [...] dėl galimai nusikalstamos BUAB „B“ veiklos 2018-04-27 nutarimu buvo nutrauktas [...]“

2.4. „[...] Dėl toliau nurodomų motyvų [Departamentas] piktnaudžiavo turimomis teisėmis:

2.4.1. [...] [Pareiškėjai] iki šiol nėra gavę [Departamento] sprendimo, kuriuo neva buvo nuspręsta, kad [Pareiškėjai] 5 metus negalės verstis kelionių organizavimu; [...];

2.4.2. neinformuojant visuomenės apie ikiteisminio tyrimo dėl galimai nusikalstamų BUAB „B“ veiksmų (Nr. [...]), nutraukimą. [...]“

2.5. „Remiantis informacija, pateikta [...], Pranešimo pavišinio metu Pranešime nurodyti domenai priklausė: domeno [...] ir [...] [...] savininkas yra UAB „B“; domenų [...] [...] - UAB „C“; domeno [...] - UAB „D“ [...]; domeno [...] - UAB „F“ [...]; domeno [...] - UAB „E“ [...]; domenų [...] ir [...] savininkai nėra nurodomi [...]. Tai reiškia, kad visi Pranešime nurodyti kitų trečiųjų asmenų nuosavybės teise valdomi domenai negalėjo būti priskirti [Pareiškėjams] ir BUAB „B“. [Pareiškėjai] nėra susiję nei su vienu iš Pranešime nurodytų domenų. [...]“

2.6. „[...] [Pareiškėjai] apie galimus savo teisių apribojimus sužinojo tik iš Pranešimo. [...]“

3. Pareiškėjai Seimo kontrolieriaus prašo:

- 3.1. „pripažinti pagrįstu [Pareiškėjų] skundą dėl [Departamento] veiksmų“;
- 3.2. „priimti rekomendacijas [Departamento] veiklą perimantiems atsakingiems asmenims:
 - 3.2.1. pateikti motyvuotus paaiškinimus, kodėl [Departamento] 2018-01-29 paskelbtame pranešime visos nurodytos prekybos svetainės - portalai [...] buvo priskirti BUAB „B“, [Pareiškėjams];
 - 3.2.2. pateikti motyvuotus paaiškinimus, kodėl [Departamentas] nepradėjo vykdyti patikrinimo dar 2017-09 mėn. pabaigoje, kai sužinojo apie galimai netikslus/netinkamus BUAB „B“ duomenis;
 - 3.2.3. pateikti motyvuotus paaiškinimus, kodėl [Departamento] sprendimas uždrausti [Pareiškėjams] 5 metus verstis kelionių organizavimu nebuvo įteiktas nei Y nei X;
 - 3.2.4. pateikti [Departamento] priimto sprendimo uždrausti [Pareiškėjams] 5 metus [...] verstis kelionių organizavimu motyvuotas išvadas dėl tokio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.“

4. Kartu su skundu, be kitų dokumentų, pateikta:

4.1. Departamento 2018-01-29 pranešimas, paskelbtas Departamento interneto svetainėje (kopija), kuriame, be kita ko, nurodyta:

4.1.1. „[Departamentas] prie Ūkio ministerijos informuoja, kad iki sausio 29 d. 17 val. nesulaukęs oficialių duomenų, reikalingų patikrinti, ar įmonės draudimo suma yra pakankama, naikina kelionių organizatoriaus „B“ pažymėjimo galiojimą. Įmonės vadovė X ir akcininkas Y 5 metus nebegalės verstis kelionių organizavimu.“

4.1.2. „Be to, pagal sausio 23 d. [Departamento] perduotą informaciją teisėsaugai dėl galimai nusikalstamos UAB „B“ (susiję internetinės prekybos svetainės – portalai: [...]) ir susijusių asmenų veiklos, Vilniaus apygardos prokuratūroje pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal nusikalstamos veikos, numatytos LR BK 184 str. 2 d. (didelės vertės svetimo turto iššvaistymas) požymius.“

4.1.3. „Dvejus metus kelionių rinkoje bankrotų buvo išvengta, ir šį atvejį galėtume laikyti sėkmingu turizmo veiklos priežiūros pavyzdžiu. Tikrindami įmonės finansinius dokumentus laiku identifikavome situacijos riziką ir galėjome imtis prevencijos iš pradžių laikinai stabdydami, o šiandien jau naikindami licenciją. Svarbiausia, kad glaudžiai bendradarbiaujant ir keičiantis informacija su kitais kelionių organizatoriais, kurių keliones perpardavinėjo „B“, bei draudimo bendrove, finansinių turistų nuostolių gali apskritai būti išvengta“, - teigia [Departamento] Turizmo veiklos priežiūros skyriaus vedėjas [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 19 ir 20 straipsniais, Seimo kontrolierius dėl Pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

6. Vyriausybės kanceliarija informavo Seimo kontrolierių, jog pavedė Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateikti Seimo kontrolieriui Pareiškėjų skundo tyrimui reikalingą informaciją.

Iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktų paaiškinimų nustatyta:

6.1. „[...] Vyriausybė 2018 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 839 „Dėl Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos likvidavimo“ (toliau - Nutarimas Nr. 839) priėmė sprendimą likviduoti [Departamentą] [...] ir nuo 2019 m. sausio 1 d. nutraukti jo veiklą. [...] nei Nutarime Nr. 839, nei kituose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose nėra nustatytas Valstybinio turizmo departamento teisių ir pareigų perėmėjas.“

6.2. „Pagrindinė [Departamento] vykdoma veikla buvo susijusi su turizmo rinkodara ir turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūra. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įvertinusi tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. turizmo rinkodaros veiklos funkcijas pagal Lietuvos Respublikos turizmo įstatymą atliks viešojo ištaiga „Keliauk Lietuvoje“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. 1342 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos turizmo įstatymą“ pakeitimo“ Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai suteikė įgaliojimus nuo 2019 m. sausio 1 d. atlikti Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios institucijos funkcijas, t. y., Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai suteikė įgaliojimus, be kita ko, atlikti turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą.“

6.3. „[...] Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. kovo 14 d. priėmė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1994, kurio 3 straipsnio 2 dalyje nustatė, kad iki 2018 m. gruodžio 31 d. Valstybinio turizmo departamento pradėtą ir nebaigtą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 129 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų tyrimą ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimą baigia Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.“

6.4. „[...] dėl Valstybinio turizmo departamento direktoriaus 2018 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. V-24 „Dėl kelionių organizatoriaus UAB „B“ pažymėjimo galiojimo panaikinimo“ ar kito Valstybinio turizmo departamento veiksmo (neveikimo), taip pat dėl vilkinimo atlikti veiksmus, [Pareiškėjai], manydami, kad jų teisės ar įstatymų saugomi interesai pažeisti, turėjo teisę paduoti skundą administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo tvarka ir terminais.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. Įstatymai:

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]“

22 straipsnio 3 dalis – „Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

7.1.2. *Vyriausybės įstatyme* nustatyta:

22 straipsnis – „Vyriausybė: [...] 8) [...] steigia, reorganizuoja ir likviduoja kitas biudžetines įstaigas, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota valstybės valdymo institucija; [...]“

7.1.3. *Turizmo įstatyme* nustatyta:

34 straipsnio 1 dalis – „Lietuvos Respublikoje įsteigtų kelionių organizatorių, kelionių pardavimo agentų, turizmo paslaugų rinkinių pardavėjų, apgyvendinimo paslaugų teikėjų priežiūrą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro nustatyta tvarka.“

38 straipsnis – „Vyriausybės įgaliota institucija, įgyvendindama šio įstatymo nuostatas, atlieka šias funkcijas: 1) įgyvendina strateginių Lietuvos turizmo veiklos planavimo dokumentų nuostatas; 2) atlieka kelionių organizatorių, kelionių pardavimo agentų, turizmo paslaugų rinkinių pardavėjų, apgyvendinimo paslaugų teikėjų priežiūrą; 3) atstovauja turistų interesams kelionių organizatoriaus nemokumo ar bankroto atvejais ir organizuoja turistų grąžinimą į pradinę išvykimo

vietą ūkio ministro nustatyta tvarka; 4) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, kurių laikymosi priežiūra priskirta Vyriausybės įgaliotos institucijos kompetencijai, nustatytas funkcijas.“

39 *straipsnis* – „1. Viešoji įstaiga „Keliauk Lietuvoje“ yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio savininkė yra valstybė, o savininkės teisės ir pareigos įgyvendina Ūkio ministerija. 2. Viešoji įstaiga „Keliauk Lietuvoje“: 1) įgyvendina strateginių Lietuvos turizmo veiklos planavimo dokumentų nuostatas turizmo rinkodaros srityje; 2) teikia viešąsias paslaugas, rengdama ir įgyvendindama projektus, skirtus valstybės turizmo įvaizdžio kūrimo ir žinomumo didinimui bei atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrai; 3) rengia ir įgyvendina valstybinės reikšmės viešosios turizmo infrastruktūros, rinkodaros projektus turizmo srityje; 4) kuria Lietuvos turizmo maršrutus; 5) atlieka Lietuvos turizmo paslaugų ir produktų tyrimus; 6) dalyvauja inicijuojant ir įgyvendinant turizmo rinkodaros srities tarptautinio bendradarbiavimo priemones; 7) atlieka kitas funkcijas, susijusias su Lietuvos Respublikos, kaip turistinės vietovės, žinomumo didinimu bei atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtra. [...]“

7.1.4. *Administracinių nusižengimų kodekse* nustatyta:

128 *straipsnis* – „Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme nustatytų kelionių organizavimo paslaugų teikimo reikalavimų pažeidimas, kelionių pardavimo agentams nustatytų reikalavimų pažeidimas ir (arba) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjams nustatytų reikalavimų pažeidimas užtraukia baudą nuo šešių šimtų iki aštuonių šimtų penkiasdešimt eurų.“

129 *straipsnis* – „Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme nustatytų apgyvendinimo paslaugų teikimo reikalavimų pažeidimas užtraukia baudą nuo trijų šimtų iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų. 2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo penkių šimtų šešiasdešimt iki devynių šimtų eurų. 2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo aštuonių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.“

589 *straipsnis* – „Administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo, išskyrus šio kodekso 611 straipsnio 4 dalyje nustatytus atvejus, šių institucijų pareigūnai: [...]; 70) Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos – dėl šio kodekso [...], 128, 129, [...] straipsniuose, [...] numatytų administracinių nusižengimų; [...]“

7.1.5. *2019-03-14 Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatyme Nr. XIII-1994* nustatyta:

3 *straipsnio 2 dalis* – „Iki 2018 m. gruodžio 31 d. Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos pradėtą ir nebaigtą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 129 straipsniuose numatytą administracinių nusižengimų tyrimą ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimą baigia Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.“

7.2. Kiti teisės aktai:

7.2.1. Vyriausybės 2018-08-22 nutarime Nr. 839 „*Dėl Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos likvidavimo*“ (su vėlesniais pakeitimais) nurodyta:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 8 punktu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 15 straipsnio 2 ir 3 dalimis, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.106 straipsnio 1 punktu, 2.108 straipsnio 1 dalimi ir 2.111 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Likviduoti Valstybinį turizmo departamentą prie Ūkio ministerijos (juridinio asmens kodas – 188708758, buveinės adresas: Vilnius, Gedimino pr. 38) ir nuo 2019 m. sausio 1 d. nutraukti jo veiklą.

2. Sudaryti šią Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos likvidacinę komisiją (toliau – Komisija): [...].

3. Nustatyti, kad likviduojamas Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos gali sudaryti sandorius, būtinus teisės aktuose nustatytoms Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos funkcijoms atlikti.“

7.2.2. Vyriausybės 2018-08-22 nutarime Nr. 840 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. 1342 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos turizmo įstatymą“ pakeitimo“ nurodyta:

„Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria: 1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 16 d. nutarimą Nr. 1342 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos turizmo įstatymą“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

[...], Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

Įgalioti:

1. Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą:

1.1. atlikti Turizmo įstatyme nurodytos Vyriausybės įgalios institucijos funkcijas;

1.2. patvirtinti: 1.2.1. informacijos teikimo formas, kurios naudojamos sudarant organizuotos turistinės kelionės sutartį fiziškai dalyvaujant kelionių organizatoriui arba kelionių pardavimo agentui ir turistui ar nuotoliniu būdu (telefonu, elektroniniu būdu); 1.2.2. organizuotos turistinės kelionės sutarties standartines sąlygas; 1.2.3. kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo, kelionių pardavimo agento ataskaitų formas; 1.2.4. įplaukų lentelės formą; 1.2.5. kelionių pardavimo agento deklaracijos formą; 1.2.6. turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo deklaracijos formą; 1.2.7. informacijos, kurią turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas pateikia turistui prieš turistui išipareigojant pagal bet kurią sutartį dėl turizmo paslaugos, kuria sukuriamas turizmo paslaugų rinkinys, ar bet kokį atitinkamą pasiūlymą, formą; 1.2.8. apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo tvarkos aprašą; 1.2.9. apgyvendinimo paslaugų teikėjo klasifikavimo anketos formą; 1.2.10. pranešimo apie neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikimą formą.

2. Lietuvos Respublikos ūkio ministeriją patvirtinti: 2.1. gido pažymėjimo išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašą; 2.2. gido pažymėjimo formą; 2.3. Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos gidų profesinės kvalifikacijos pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašą; 2.4. laikinai ar kartais teikiamų Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos gido paslaugų tvarkos aprašą, išankstinės deklaracijos dėl laikinai ar kartais teikiamų gido paslaugų formą ir pateikimo tvarkos aprašą; 2.5. turizmo informacijos ženklo naudojimo tvarkos aprašą; 2.6. atitinkamos apgyvendinimo paslaugų rūšies klasifikavimo reikalavimus; 2.7. apgyvendinimo paslaugų rūšių sąrašą; 2.8. suderinus su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, apgyvendinamų Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų valstybių piliečių registravimo, įskaitant registracijos kortelėse pateikiamų duomenų tvarkymą, tvarkos aprašą; 2.9. apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo išdavimo ir galiojimo panaikinimo tvarkos aprašą.“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.“

7.2.3. Vyriausybės 2018-10-03 nutarime Nr. 981 „Dėl Viešosios įstaigos „Keliauk Lietuvoje“ steigimo ir valstybės turto investavimo“ nurodyta:

„[...], Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Įsteigti viešąją įstaigą „Keliauk Lietuvoje“.

2. Nustatyti, kad steigiamai viešajai įstaigai „Keliauk Lietuvoje“ kaip valstybės įnašas perduodamas valstybei nuosavybės teise priklausantis finansinis turtas iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto bendrųjų asignavimų – 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų).

3. Pavesti Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai: 3.1. atstovauti valstybei, kaip viešosios įstaigos „Keliauk Lietuvoje“ steigėjai; 3.2. įgyvendinti valstybės, kaip viešosios įstaigos „Keliauk Lietuvoje“ savininkės, turtines ir neturtines teises ir pareigas.“

Tyrimo išvados

8. Seimo kontrolierius 2019-02-11 gavo Pareiškėjų skundą dėl Departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjams sprendimo (neinformavus apie jį), kuriuo Pareiškėjams buvo sustabdyta teisė verstis kelionių organizavimo veikla, bei dėl su tuo susijusios informacijos paviešinimo Departamento interneto tinklalapyje.

Dėl Pareiškėjų skunde nurodytų aplinkybių Seimo kontrolierius kreipėsi į Vyriausybę. Vyriausybės kanceliarija informavo Seimo kontrolierių, jog pavedė Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateikti Seimo kontrolieriui Pareiškėjų skundo tyrimui reikalingą informaciją.

9. Vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatomis, Vyriausybė, be kitų funkcijų, steigia, reorganizuoja ir likviduoja biudžetines įstaigas, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota valstybės valdymo institucija. Pažymėtina, jog Vyriausybės 2018-08-22 nutarimu Nr. 839 „Dėl Valstybinio turizmo departamento prie Ūkio ministerijos likvidavimo“ buvo nutarta likviduoti Departamentą ir nuo 2019-01-01 nutraukti jo veiklą (pažymos 7.2.1 punktas).

Pažymėtina, jog Vyriausybės 2018-08-22 nutarimu Nr. 840 pakeitus Vyriausybės 2011-11-16 nutarimą Nr. 1342, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau vadinama – VVTAT) nuo 2019-01-01 buvo įgaliota atlikti Turizmo įstatyme nurodytos Vyriausybės įgalios institucijos funkcijas (pažymos 7.2.2 punktas). Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys į Turizmo įstatymo 34 straipsnio 1 dalies ir 38 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas, kuriomis vadovaujantis, Vyriausybės įgaliota institucija (VVTAT), be kitų funkcijų, atlieka kelionių organizatorių, kelionių pardavimo agentų, turizmo paslaugų rinkinių pardavėjų, apgyvendinimo paslaugų teikėjų priežiūrą (pažymos 7.1.3 punktas). Taip pat pažymėtina, jog Seimas 2019-03-14 priėmė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1994, kurio 3 straipsnio 2 dalyje numatė, jog iki 2018-12-31 Departamento pradėtą ir nebaigtą Administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 129 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų tyrimą ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimą baigia VVTAT (pažymos 7.1.4 ir 7.1.5 punktai).

Atitinkamai, Vyriausybės 2018-10-03 nutarimu Nr. 981 „Dėl Viešosios įstaigos „Keliauk Lietuvoje“ steigimo ir valstybės turto investavimo“ nutarė įsteigti viešąją įstaigą „Keliauk Lietuvoje“ (pažymos 7.2.3 punktas). Vadovaujantis Turizmo įstatymo 39 straipsnio 2 dalyje įtvirtintomis nuostatomis, viešoji įstaiga „Keliauk Lietuvoje“ įgyvendina strateginių Lietuvos turizmo veiklos planavimo dokumentų nuostatas turizmo rinkodaros srityje, teikia viešąsias paslaugas, rengdama ir įgyvendindama projektus, skirtus valstybės turizmo įvaizdžio kūrimo ir žinomumo didinimui bei atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrai, kuria Lietuvos turizmo maršrutus, taip pat atlieka Lietuvos turizmo paslaugų ir produktų tyrimus ir pan. (pažymos 7.1.3 punktas).

Seimo kontrolierius, tyrimo metu įvertinęs Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktus paaiškinimus bei aktualų teisinį reglamentavimą, konstatuoja, jog nei pirmiau minėtuose Vyriausybės nutarimuose, nei kituose Vyriausybės nutarimuose (teisės aktuose) nėra nustatytas Departamento teisių ir pareigų perėmėjas (pažymos 6.1, 7.2.1, 7.2.2, 7.2.3 punktai). Kaip minėta, VVTAT suteikti įgaliojimai nuo 2019-01-01, be kita ko, atlikti turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą bei užbaigti iki 2018-12-31 Departamento pradėtą, tačiau nebaigtą Administracinių nusižengimų kodekso 128 ir 129 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų tyrimą ir administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimą. Pareiškėjų skundo tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, kad iki 2018-12-31 Departamento pradėtus ūkio subjektų veiklos patikrinimus būtų perėmusi VVTAT ar kita valstybės institucija (įstaiga). Įvertinęs tyrimo metu pateiktą informaciją, Seimo kontrolierius neturi pagrindo abejoti, kad VVTAT nuo 2019-01-01 naujai paskirtas funkcijas

vykdys netinkamai, todėl nėra tikslinga VVTAT teikti Pareiškėjų prašomas rekomendacijas (pažymos 3.2.1-3.2.4 punktai).

Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog Seimo kontrolieriaus 2019-02-18 raštu Nr. 4D-2019/1-190/3D-437 Pareiškėjams buvo išaiškinta jų teisė kreiptis į administracinę teisumą dėl Departamento priimto sprendimo, kuriuo Pareiškėjams buvo sustabdyta teisė verstis kelionių organizavimo veikla, teisėtumo (pagrįstumo), taip pat ir dėl Departamento galimo neveikimo (sprendimo nepriėmimo, neįteikimo Pareiškėjams ir pan.).

10. Apibendrinant, konstatuotina, jog Pareiškėjų skundas dėl Departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus Pareiškėjams sprendimo (neinformavus apie jį), kuriuo Pareiškėjams buvo sustabdyta teisė verstis kelionių organizavimo veikla, bei dėl su tuo susijusios informacijos pavišimo Departamento interneto tinklalapyje, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje įtvirtintomis nuostatomis (skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės; nagrinėjamu atveju – skundžiamas subjektas), yra nutrauktinas, nesant atsakingo subjekto (likvidavus Departamentą).

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X ir Y skundo tyrimą dėl Valstybinio turizmo departamento prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai nepateikus X ir Y sprendimo (neinformavus apie sprendimą), kuriuo jiems buvo sustabdyta teisė verstis kelionių organizavimo veikla, bei dėl su tuo susijusios informacijos pavišimo Valstybinio turizmo departamento prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos interneto tinklalapyje, nutraukti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas